

ÜNİTER
HİSSEDİLEBİLİR KILAVUZ YÜZEY

ÜNİTER

HİSSEDİLEBİLİR KILAVUZ YÜZEY

www.uniteryuzey.com

www.uniteryuzey.com

Çalıştayların Amacı ve Kapsamı

Özellikle kamu kullanımına açık alanlarda tehlikeleri ve yönleri algılamakta zorluk çeken görme özürllülerin günlük yaşamda bağımsız ve güvenli hareket etmelerini sağlamak amacıyla yapılan hissedilebilir yüzey uygulamalarının, Türk Standartları Enstitüsü (TSE) standardı bulunmadığı için farklı örneklerle karşımıza çıktığı gözlemlenmiştir.

Özürllülerin de, herkes gibi ve herkesle birlikte, yaşamın tüm alanlarındaki hak ve hizmetlere ulaşabilmesi ve bunlardan yararlanabilmesi amacıyla başlatılan 2010 Herkes için Ulaşılabilirlik Eylem Yılı çalışmaları kapsamında hazırlanan Ulaşılabilirlik Stratejisi ve Eylem Planı, Yüksek Planlama Kurulu 'nun 25.10.2010 tarihinde 2010/35 sayılı Kararı ile kabul edilmiş ve 12 Kasım 2010 tarihli ve 27757 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Ulaşılabilirlik Stratejisi ve Eylem Planı çerçevesinde C.2 Ulaşılabilir uygulamaların teknik açıdan niteliğinin geliştirilmesi önceliği C.2.5. Ulaşılabilirliğin sağlanmasında hangi malzemelere ihtiyaç duyulduğu tespit edilecek ve bu malzemeler temin edilecektir, tedbiri kapsamında ve hazırlanacak standart çalışmasına ön hazırlanacak standart çalışmasına ön hazırlık olması amacıyla Hissedilebilir Yüzey Çalışay-1: ölçüler düzenlenmiş ve hissedilebilir yüzey malzemelerinin ölçülerine dair veriler elde edilmiştir. Yapılan çalışmalar sonucunda teknik ölçülerin yanı sıra, uygulamaya yönelik yer seçim ve yönelim standardının da oluşturulmasına ihtiyaç olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, hissedilebilir yüzey uygulamalarında sağ veya sola dönüşlerde, 90 derece ve farklı açılardaki T bağlantılarda, dörtlü bağlantılarda ve eğrisel bağlantılarda tercih edilmesi gereken uygulama ilkelerinin belirlenmesi amacıyla 'Hissedilebilir yüzey çalıştay-1: Yönelim ve yer seçimleri' düzenlenmiştir.,

Çalıştayda elde edilen verilere göre hissedilebilir yüzey ölçüleri, yönelimler ve yer seçimleri ile ilgili yapılan değerlendirilmeler sonucunda aşağıdaki ölçü ve özelliklerin uygun olacağı görüşüne varılmıştır.

Hissedilebilir Yüzey Nedir?

Görme özürllüer günlük yaşamda ihtiyaçlarını yardım almadan, özgürce yapmak istediklerinde birçok zorlukla (engellerle) karşılaşır. Tehlikeleri ve yönleri algılamakta zorluk çekerler. Görme özürllüer yönlerini bulmak için diğer duyularını kullanırlar.

Dokunma duyusu görme özürllü bireylerde daha çok gelişmiş bir duydur. Hissedilebilir yüzey; görme özürllü bireylerin dokunma duyusuna hitap eden, görme engellilerin yönlendirilmesini ve amaçlarına ilişkin yön değiştirmesini sağlamak, engellemeler konusunda uyararak için tasarlanmış kabartmalı yüzey malzemesidir.

Görme özürllü bireylere bulunduğu konumdaki veya istikametindeki muhtemel tehlikeleri karşı uyararak ve varılması istenilen tesislere güvenli bir şekilde ulaşımını sağlamaktır.

Kaldırımları kullanımlarında başkalarına ihtiyaç duymadan özgür bir şekilde kullanabilmeleri görme özürllüer için büyük önem ifade etmektedir.

Engelleri Aşmış Daha Yaşanabilir Bir Türkiye

“Erişebilirlik, şehirde yaşayan bütün bireylerin, şehrin sunduğu kamusal hizmetlerin tümüne ulaşabilmesi ve kamusal yaşama katılabilmesidir. Bu durum şehri paylaşan her bireyin en doğal hakkıdır. Erişebilirlik kent bütününde kesintisiz olarak sağlanmalıdır.

3194 Sayılı İmar Kanunu Ek Maddel, 5378 Sayılı Özürllüer Kanunu Geçici 2. ve 3. Maddesi, Başbakanlık Talimat ve Genelgeleri gereği TSE Standartları ve BM Engellilerinde Engelsiz Çevreler Tasarlama Kılavuzu (UN Accessibility for the Disabled A Design Manual for a Barrier Free Environment) dikkate alınarak şehirselle çevre; yaya yolları ve kaldırımlar, yaya geçitleri, kent donatıları, otoparklar ve bina girişleri ile kamu yapıları, yerel yönetim birimleri, halka açık tesisler, alışveriş merkezleri, konaklama tesisleri, kültürel ve sosyal tesisler, kongre merkezleri, yeşil alanlar, parklar ve rekreasyon alanları, spor salonları, spor alanları, stadyumlar, eğlence merkezleri, gösteri ve konser salonları vb. için istenen tasarım ve uygulama kriterleri ortaya konmuştur.

Yapılı çevre herkes için tasarlanmalı, yalın ve kolay algılanabilir olmalı, herkes için eşit kullanım sağlanmalı ve süreklilik içinde kurgulanmalıdır.”

ÜNİTER, yukarıda ifade edilenler ışığında daha yaşanabilir şehirler için çalışmalarını sürdürmektedir.

Ürünlerimiz ve Teknik Özellikler

Ürünlerimiz iç ve dış mekânlarda hertürlü yüzeye kolaylıkla uygulanabilir.

Anti bakteriyel olup çevreye zarar verici katkı maddeleri içermemektedir.

Mekanik mukavemeti yüksektir.

Kir tutmaz temizlik malzemeleriyle kolayca temizlenebilir.

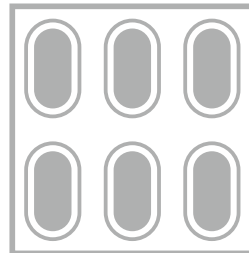
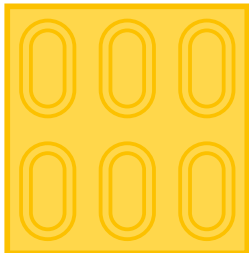
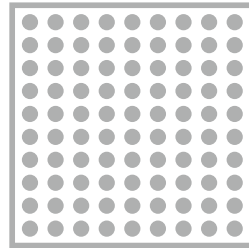
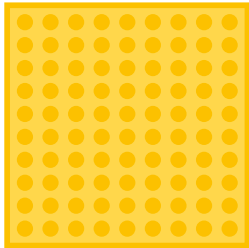
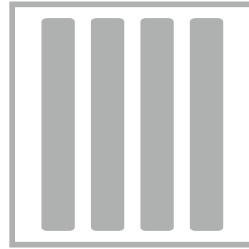
Alkali ve asidik özellikli kimyasal maddelere karşı dayanıklıdır.

Tüm ürünlerimiz 5 yıl garantilidir.

Hissedilebilir yüzey ürünlerimiz Dünya markası kimyasal hammadde üreticilerinden tedarik edilen maddelerle üretmekteyiz.

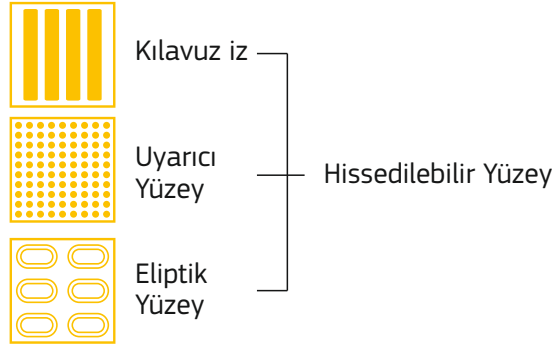
Ürünlerimiz 08.09.2002 tarihli resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 24870 sayılı "Yapı Malzemeleri Yönetmeliği" ve temel gereklere uygundur.

Ürünlerimiz uygulaması için kullanılan çift bileşenli yapıştırıcımız Dünya markası kimya şekillerinden tedarik edilmektedir.

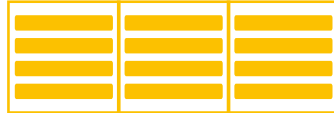
1- Tanımlar

Hissedilebilir yüzey : Görme özürlü bireyin dokunma duyusuna hitap ederek; yönlendirilmesini ve amaçlarına ilişkin yön değiştirilmesini sağlamak, engeller konusunda uyararak için zeminde tasarlanmış kabartma dokulu yüzeylerdir.

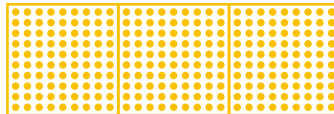
Şekil 1: Hissedilebilir Yüzey

Kılavuz İz: Yüzeyinde çubuk (düz sırt) şeklinde kılavuzlarına kabartma dokusu, hareket yönüne paralel olarak düzenlenmiş izlerdir. Bu öğenin kullanım amacı, görme özürlülerin gidecekleri yere güvenli bir şekilde erişimini sağlamaktır.

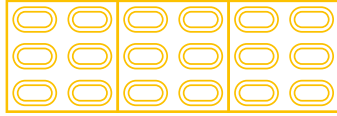
Şekil 2: Kılavuz İz

Uyarıcı Yüzey: Kesik kubbe şeklinde uyarıcı kabartma dokusu ile düzenlenen yüzeylerdir. Bu öğenin kullanım amacı; görme özürlülerin seviye farklılıkları, yaya geçitleri, kent mobilyaları vb. gibi kentsel engeller ve yön uyararak ve bilgilendirmektir.

Şekil 3: Uyarıcı Yüzey

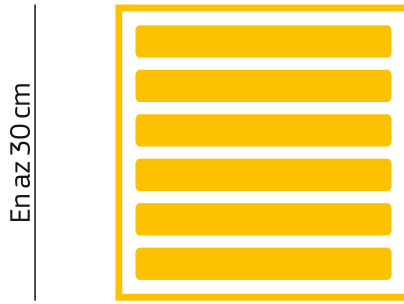
Eliptik yüzey : Elips şeklindeki uyarıcı kabartma dokusu ile düzenlenen yüzeydir. Bu öğenin kullanım amacı görme özürllüleri raylı sistemlerde peron ve hemzemin geçitlerde uyarmak ve bilgilendirmek

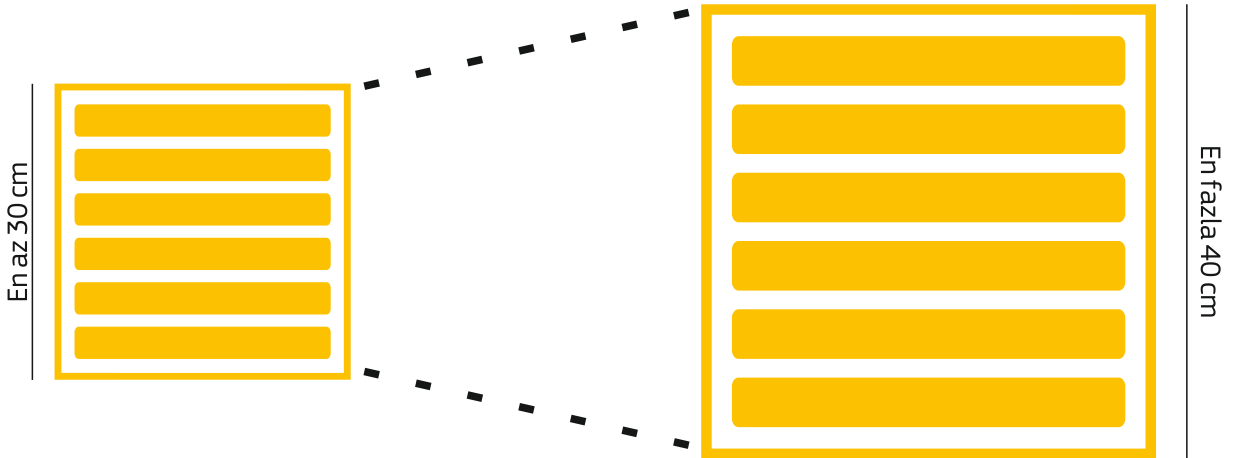
Şekil 4; Eliptik yüzey

1- Ölçüler

1- Klavuz en az 300mm genişlikte olmalı ve üzerinde en az 4 paralel çubuk bulunmalıdır.

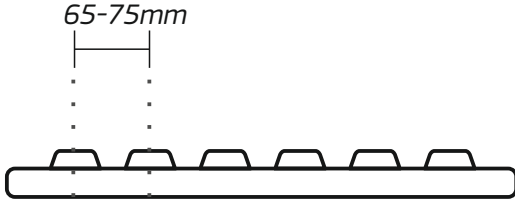

2- Klavuz en fazla 400mm genişlikte olmalıdır.

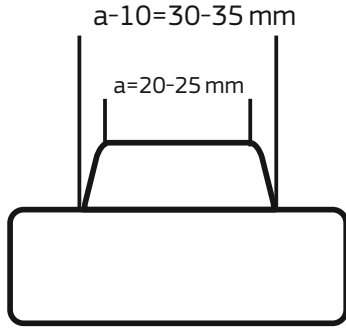

3- Çubukların her kenarı pahlı olmalıdır.

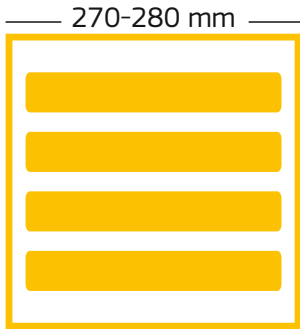
4- Çubukların eksen aralıkları 65-75 mm olmalıdır

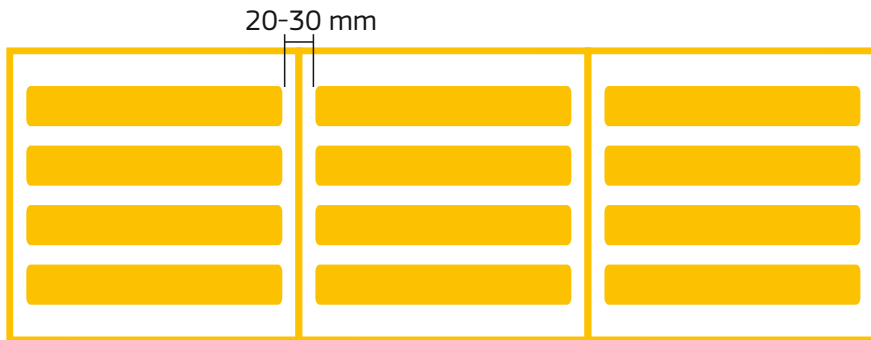
5- Çubuk düz sırt genişliği 20-25 mm (a), alt taban genişliği düz sırttan 10mm (a+10mm) fazla olmalıdır.

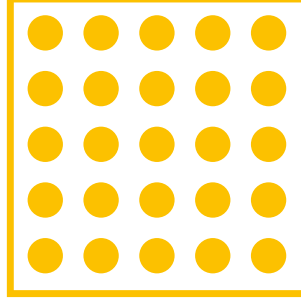
6- Çubukların düz sırt uzunluğu kesintisiz 270-280 mm olmalıdır.

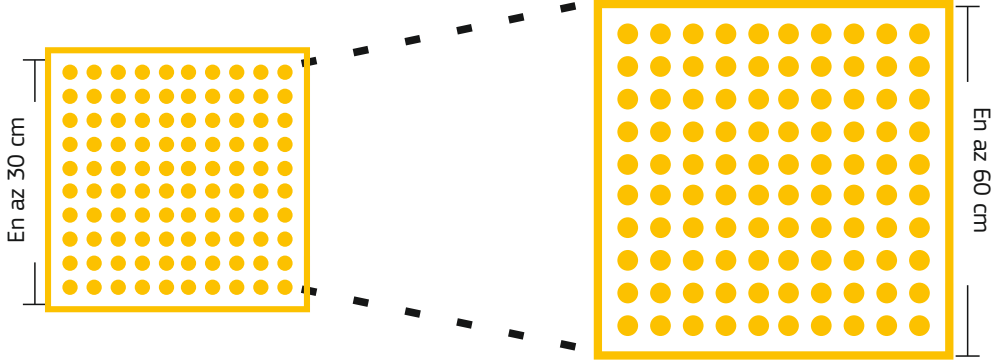
7- Çubukların drenaj aralıkları 20-30 mm olmalıdır, derzler bu ölçüye dahildir.

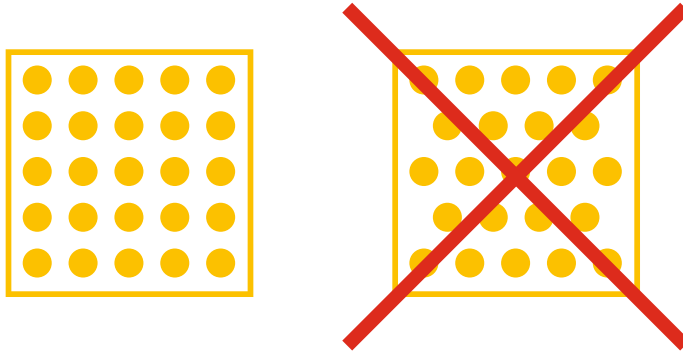
8- Uyarıcı yüzey en az 300 mm x 300 mm genişlikte olmalı ve üzerinde paralel dizimli 5x5 kubbe bulunmalıdır

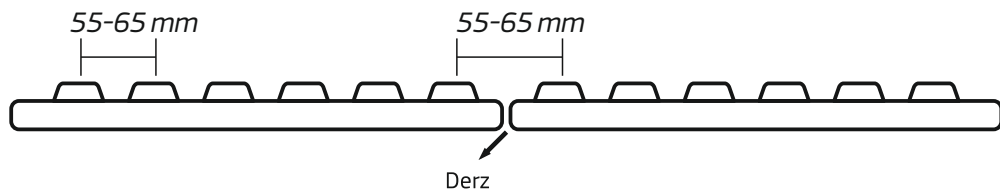
9- Uyarıcı yüzey en fazla 600 mm genişliğinde olmalıdır.

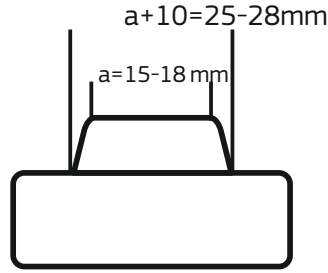
10- Tüm uyarıcı yüzey kubbeleri paralel dizimli olmalıdır.

11- İki kubbe merkezi arasındaki uzaklık 55-65 mm olmalıdır. Derzler bu ölçüye dahildir.

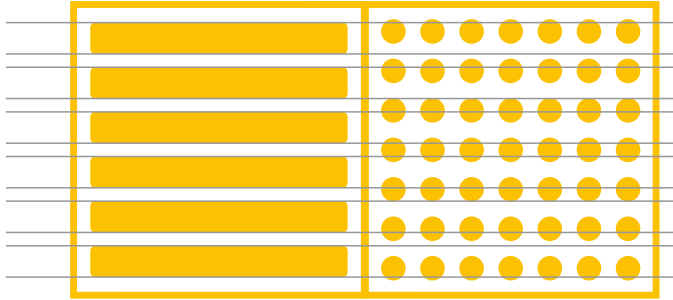
12- Kubbelerin üst çapı 15-18 mm (a), alt çapı üst çaptan 10 mm (a+10mm) büyük olmalıdır.

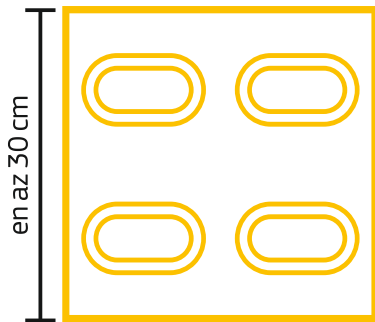
13- Çubukların ve kubbelerin yüksekliği 5-5.5 mm olmalıdır ve 4.5 mm yükseklik altında (yıpranmış) malzemenin değiştirilmesi gerekir.

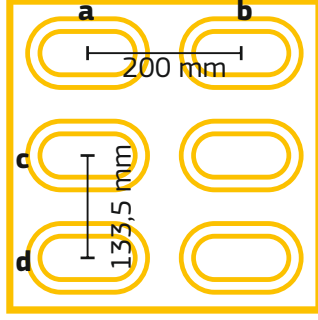
14- Kubbe merkezleri ile çubuk eksenleri aynı hizada olmamalıdır.

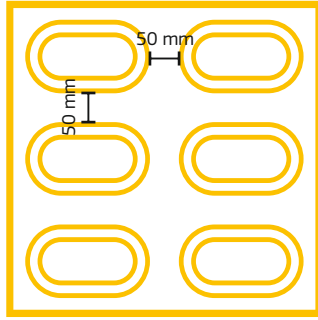
15- Eliptik uyarıcı yüzey 300 mm x 300 mm ebatlarda olmalı ve 2x2 paralel dizimli elips bulunmalıdır.

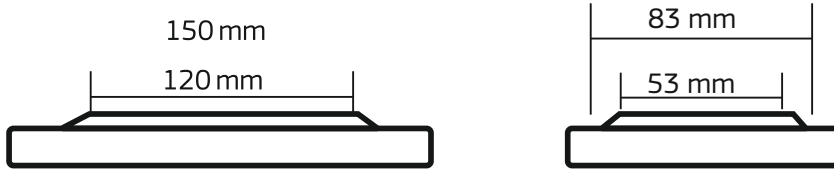
16- a-b arası 200mm c-d arası 133,5mm ölçülerde aşağıdaki şekle uygun olmalıdır.

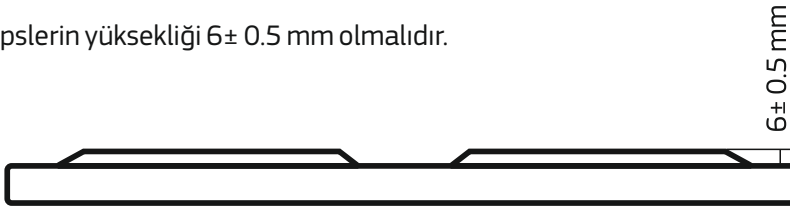
17- İki elips arası alt taban aralığı 50 mm olmalıdır.

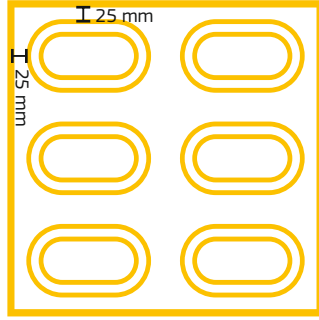
18- Elipslerin alt taban uzunluğu 150 mm, düz sırt uzunluğu 120 mm ve alt taban genişliği 83 mm, düz sırt genişliği 53 mm olmalıdır.

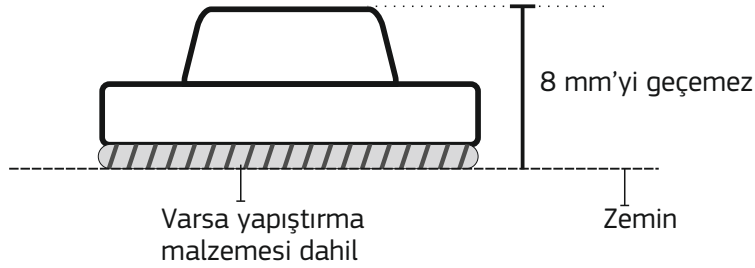
19- Elipslerin yüksekliği 6 ± 0.5 mm olmalıdır.

20- Eliptik yüzeyde sağ - sol ve alt - üst kenarlarda kalan ölçüler 25mm olmalıdır.

21- Hissedilebilir yüzey malzemeleri üst kotu, uygulama yapılacak bitmiş döşeme kotundan en fazla 8 mm yükseklikte olmalıdır.

22- Tüm ölçüler iç ve dış mekanda aynı olmalıdır.

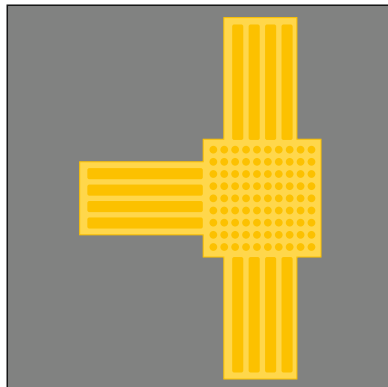
23- Hissedilebilir yüzey malzemesi istenilen modüller ve parçalar halinde üretilebilir. Önemli olan uygulamada yukarıdaki ölçülere ulaşılmasıdır.

3- Malzeme ve Uygulama Genel Özellikleri

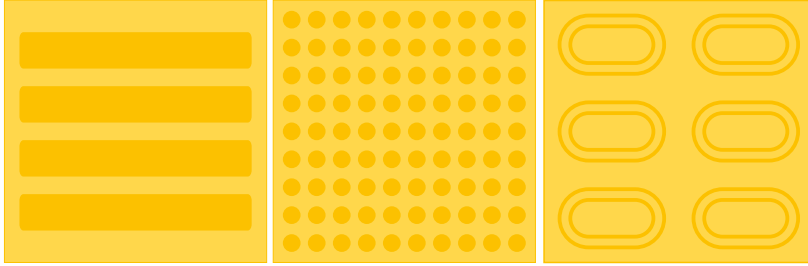
1- Seçilen ve kullanılan malzemelerin 24870 sayılı ve 08/09/2002 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 'Yapı Malzemeleri Yönetmeliği' ve temel gereklere uygun olması gerekmektedir.

2- Hissedilebilir yüzey malzemesi TSEK 197 standartlarına uygun olmalıdır.

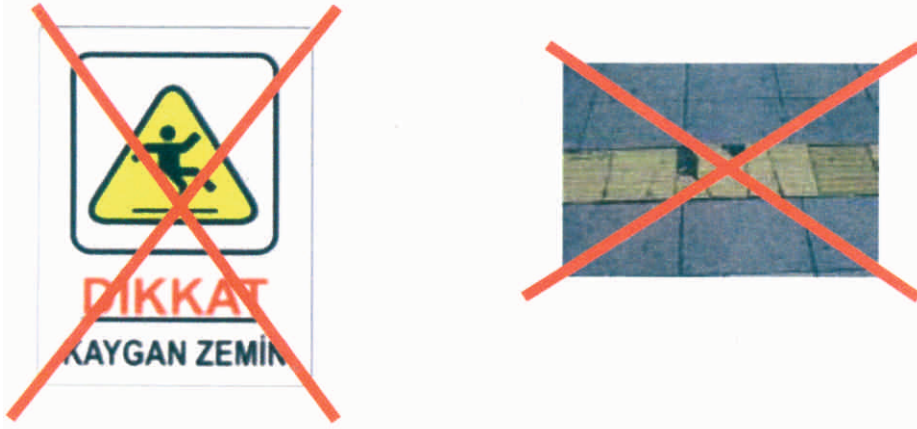
3- Hissedilebilir yüzey malzemeleri yön gösterici ve uyarıcı olacağından çevresi ile kontrast renkte ve dokuda olmalıdır.

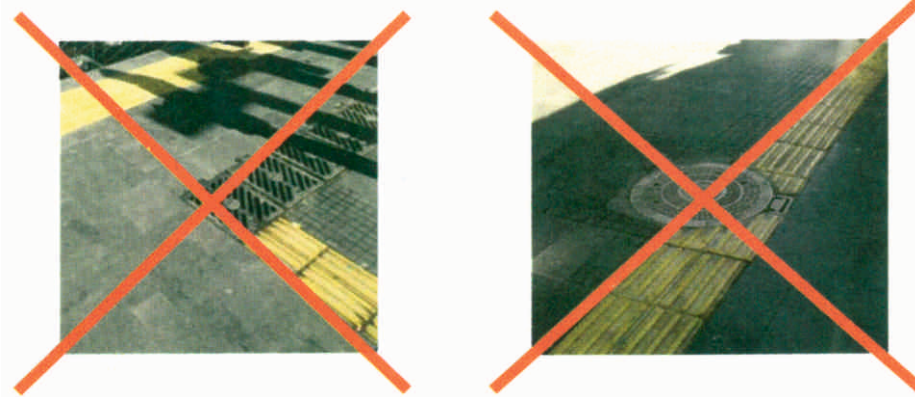
3- Hissedilebilir yüzey malzemeleri yön gösterici ve uyarıcı olacağından çevresi ile kontrast renkte ve dokuda olmalıdır.

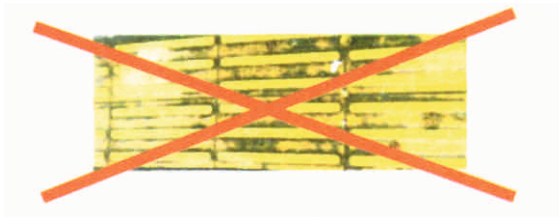
4- Hissedilebilir yüzey malzemeleri dayanıklı, ıslanıldığında da kaymayan ve farklı hava şartlarına uygun olmalıdır.

5- Hissedilebilir yüzey malzemeleri uygulamada kesintiye uğramamalıdır.

6- Hissedilebilir yüzey malzemesi kir tutmayan ve kolay temizlenebilir nitelik olmalıdır.

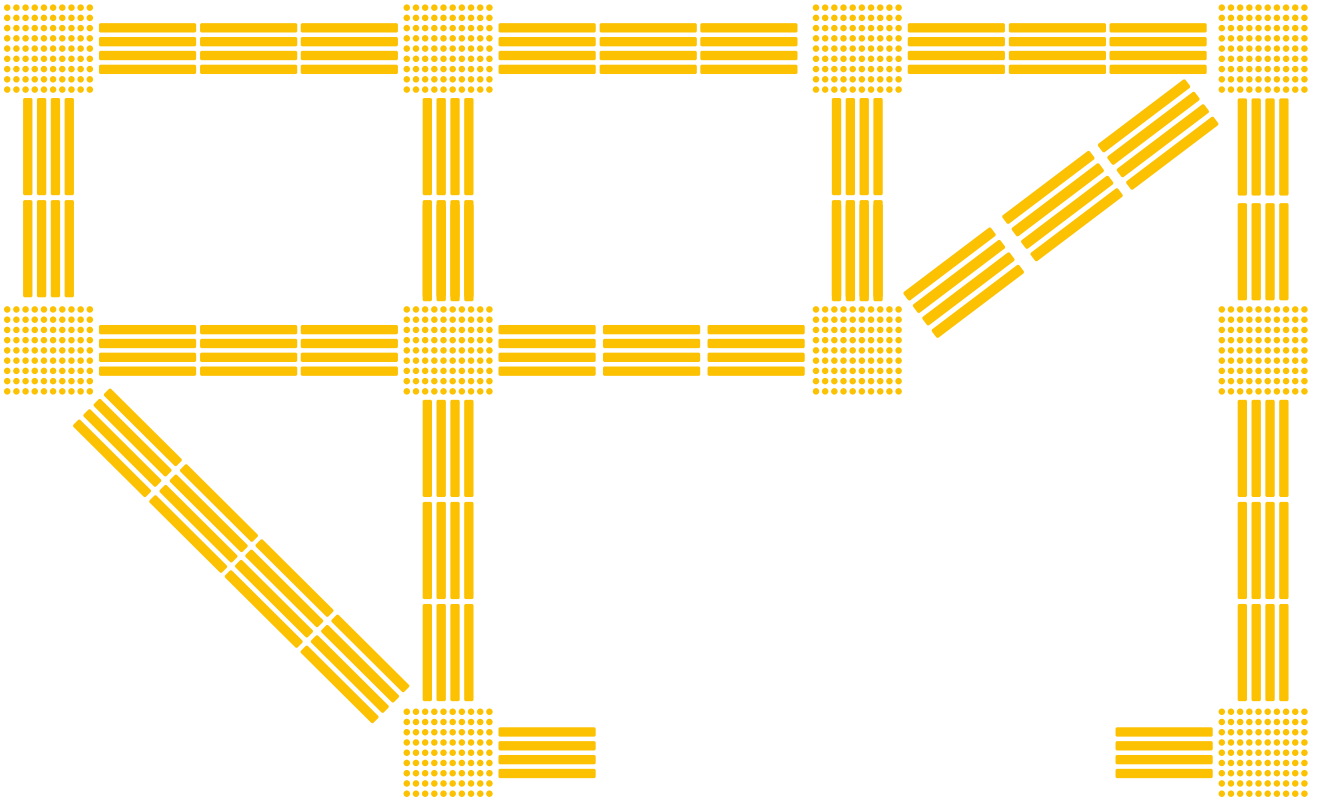

7- Hissedilebilir yüzey malzemesi çevresindeki malzemeden farklı bir akustiğe sahip olmalıdır.

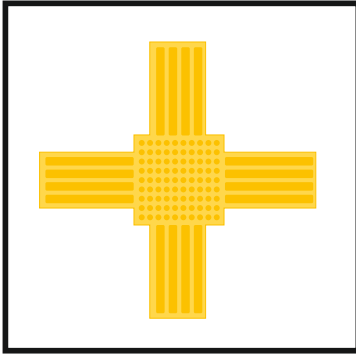

4- Yönelimler ve Yer Seçimleri

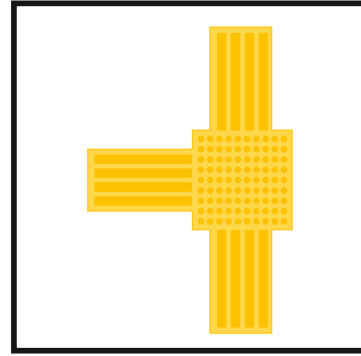
4-1. Yönelimler

Özrlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından 12-14 Eylül 2011 tarihinde II. Hissedilebilir Yüzey Çalıştay'ında yapılan anket sonuçlarına göre ; klavuz izle aynı genişlikte olan uyarıcı yüzey uygulamasının kullanıcılar tarafından daha kolay algılanabildiği gözlemlenmiştir. Bu uygulamaların ayrıca kullanıcılar ve uygulacılar tarafından tercih edildiği sonucu elde edildiğinden yönelimlerde bu uygulamanın kullanılmasının uygun olacağı görüşüne varılmıştır.

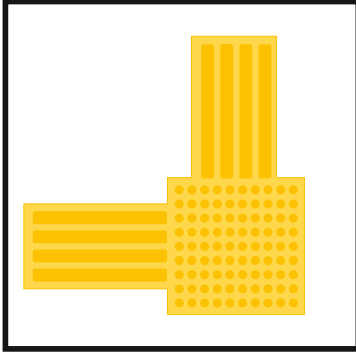
İleri, geri, sağ ve
solla yön
değişimlerinde
kullanılır

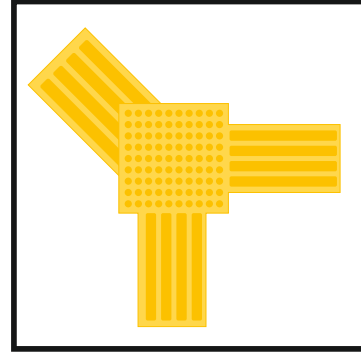
İleri, sağ ve
solla yön
değişimlerinde
kullanılır

90 derecelik uygulama

Y kavşak uygulaması

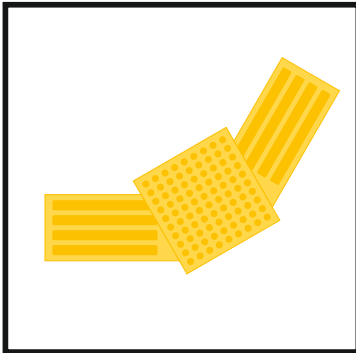
90 derecelik yön
değişimlerinde
kullanılır.

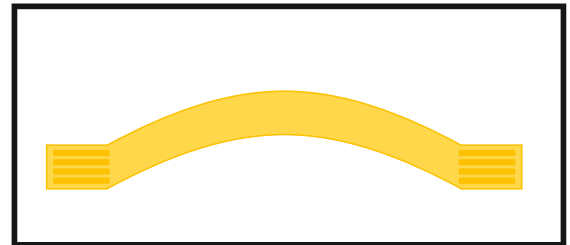
90 derecelik ve
135 derecelik
yön
değişimlerinde
bir arada olduğu
yön değişimlerinde
kullanılır.

135 derecelik uygulama

Dairesel uygulama

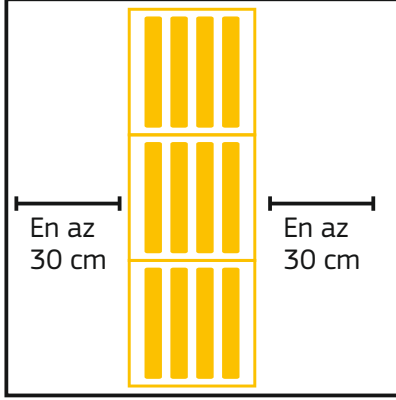

135 derecelik yön
değişimlerinde
kullanılır.

Ağaç, rögar kapağı vb. engellerin bulunduğu alanlarda klavuz izin bu engellerle çalışmasını önlemek için veya 136 dereceden fazla yön değişimlerinde kullanılır.

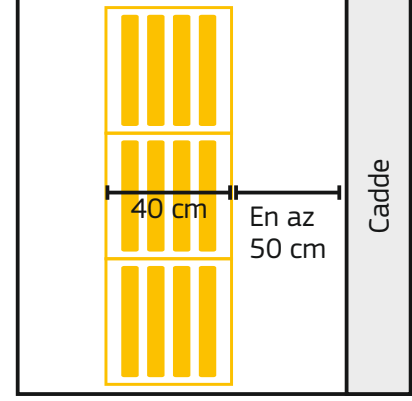
Kaldırım

Açıklama:

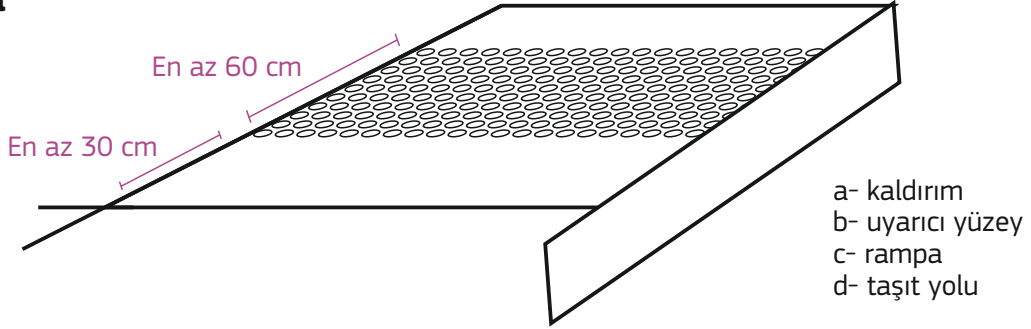
Kaldırımdaki kılavuz iz uygulaması kılavuz izin her iki tarafında en az 30 cm. temiz geçiş genişliği kalacak şekilde olmalıdır.

Kılavuz iz taşıt yolunda en az 50 cm. uzunlukta olmalıdır.

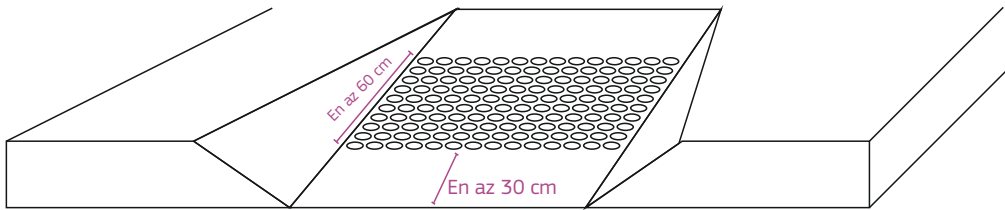

Şekil: 5 - Kaldırımda kılavuz iz ölçüleri

Rampa

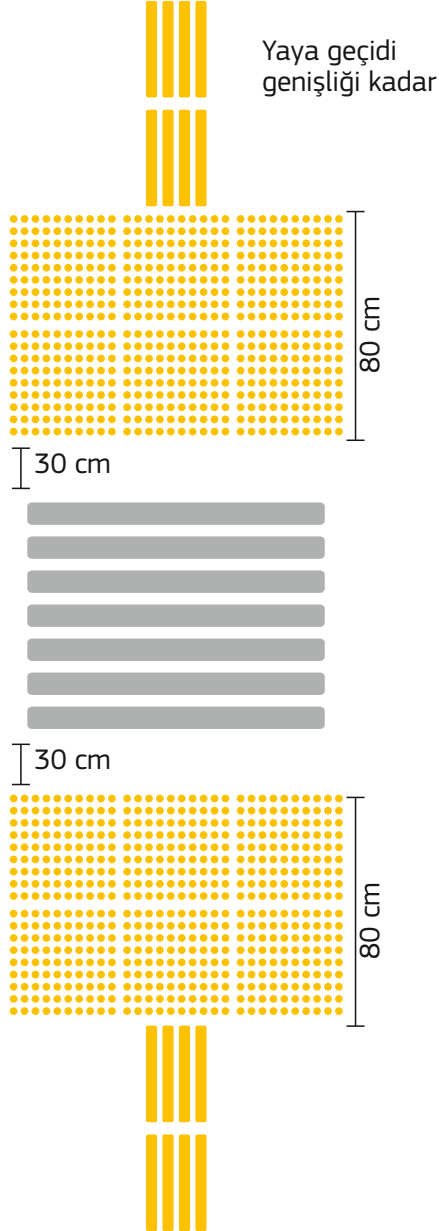

Şekil: 6 - Kaldırım rampası

Şekil: 7 - Üç yöne eğimli rampa

Yaya Geçidi

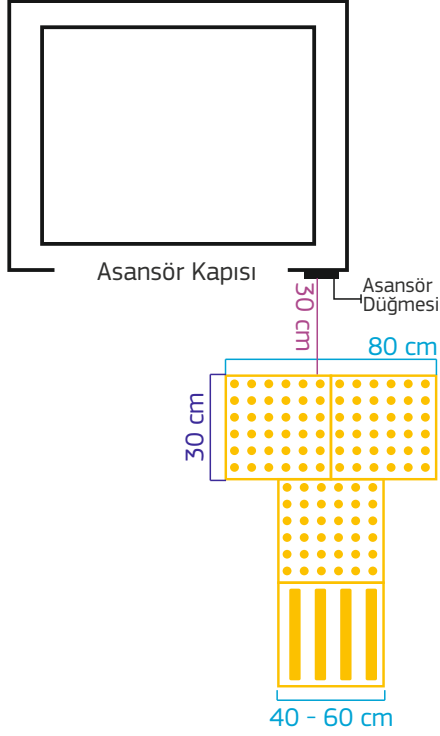

Fotoğraf 1: Yaya geçidinde hissedilebilir yüzey uygulamaları

Açıklama: Yaya geçidinde klavuz izle yönlendirme yapılmalı taşıt yolu öncesinde 80 cm derinliğinde ve yaya geçidi genişliğinde uyarıcı yüzey uygulanmalıdır.

Şekil: 8 - Yaya geçidinde hissedilebilir yüzey ölçüleri

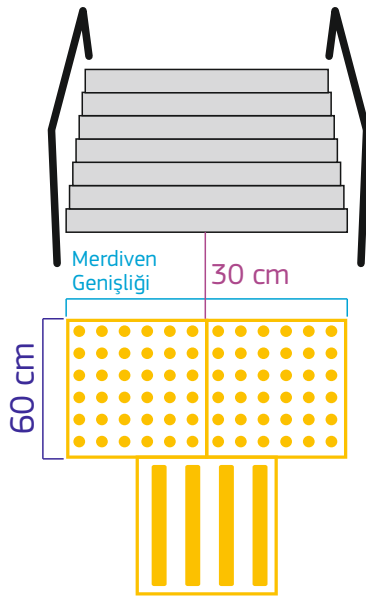
Kaldırım

Açıklama: Yönlendirme asansör çağırma düğmelerine yapılmalı ve 30 cm mesafede olmalıdır.

Şekil 9 : Asansör öncesi hissedilebilir yüzey ölçüleri

Merdiven

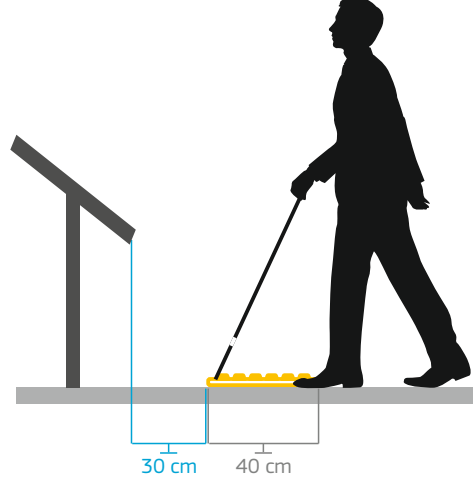

Açıklama;

Merdiven iniş veya çıkış basamağının 30 cm öncesinde 60 cm derinliğinde ve merdiven genişliğinde uyarıcı yüzey kullanılmalıdır.

Şekil 10 : Merdivende hissedilebilir uyarıcı yüzey ölçüleri

Kabartma Harita, Bilgilendirme Panosu, Banko, Danışma gibi Donanımlar

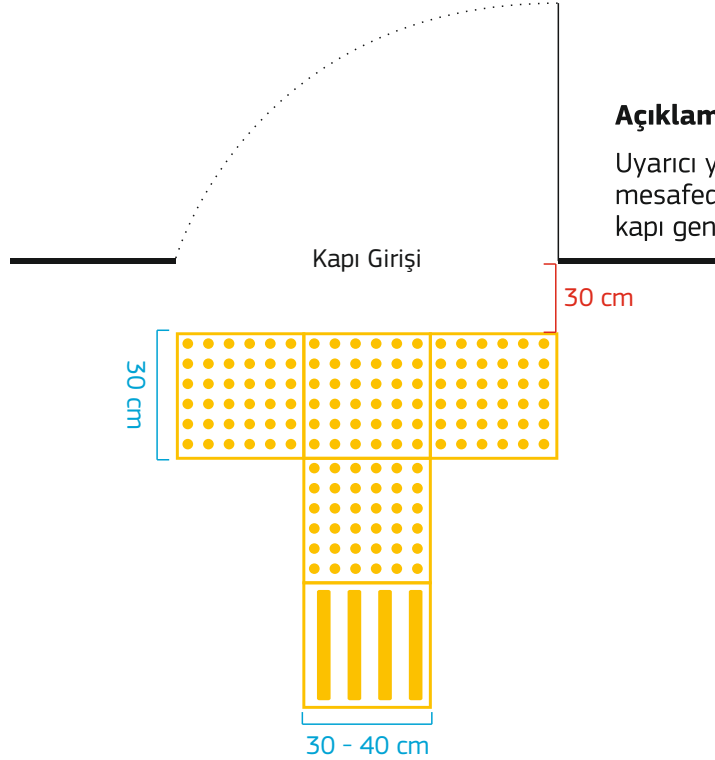

Açıklama :

Kabartma harita, bilgilendirme panosu, banko, danışma gibi donanımlara yönlendirme yapılmalı ve bu donanımların, 30 cm. öncesinde, 40 cm genişliğinde uyarıcı yüzey kullanılmalıdır.

Şekil 11 : Pano öncesi uyarıcı yüzey ölçüleri

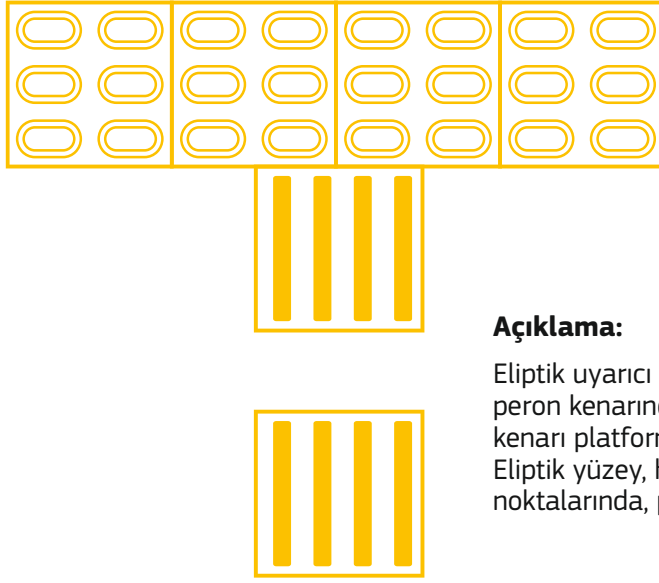
Kapı

Açıklama :

Uyarıcı yüzey kapı girişinde 30 cm. mesafede, 40 cm derinliğinde ve kapı genişliği kadar olmalıdır.

Şekil 12 : Kapı öncesi hissedilebilir yüzey ölçüleri

Açıklama:

Eliptik uyarıcı yüzey uygulaması 40 cm genişliğinde, peron kenarında 50 cm uzaklıkta ve elipsin uzun kenarı platforma paralel şekilde uygulanmalıdır. Eliptik yüzey, hemzemin raylı sistemlerin yaya geçiş noktalarında, peronlarda kullanılır.

Şekil 13: Peron kenarı hissedilebilir yüzey ölçüleri

Fotoğraf 2 : Tramvay durağında eliptik yüzey uygulaması örneği

Özrlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından 12-14 Eylül 2011 tarihlerinde düzenlenen II. Hissedilebilir Yüzey Çalıştay'ında yapılan anket sonuçlarına ve değerlendirmelere göre, görme özrlü kullanıcılar parkurda yer alan eliptik hissedilebilir yüzey uygulamasını kolaylıkla algılamışlar ve bu farklılığı %100 oranında kuvvetli olarak hissettiklerini ifade etmişlerdir. Bu nedenle, eliptik yüzey uygulamasının raylı kullanılmasının çok uygun olacağı görüşü ağırlık kazanmıştır.

ASİSTAN YARDIM NOKTASI

- Olumsuz hava koşullarına karşı dayanıklıdır.
- İç ve dış mekanlarda kullanılabilir.
- 50*50*200 cm ölçülerindedir.
- Ana gövde özel alaşım alüminyumdan üretilmiştir.
- Hem Latin hem Braille Alfabeti ile kabartmalı bir şekilde yazan, otomatik arama özelliğine sahip telefonu bulunmaktadır.
- Kırmızı ve Mavi olmak üzere istenilen renkte üretilmektedir.

BRAİLLE KABARTMALI KAT KROKİSİ

- 5mm Pleksiglass veya PVC malzemeden üretilmektedir.
- 50*70 ve ya 70*100 cm ebatlarında veya istenilen ölçülerde üretilmektedir.
- İsteğe göre panelin altına 1mm galvanizli sac eklenebilir.
- Harita paneli üzerinde kabartmalı Latin ve Braille alfabeti bulunmaktadır.
- Pano üzerindeki sembol veya çizgilerin ne anlama geldiği lejant üzerinde gösterilmektedir.
- UV ışınlarına dayanıklı ve dış etkenlerden etkilenmeyecek şekilde üretilmektedir.
- Ürün içeriğinde kullanılan malzemeler insan sağlığına uygundur.
- Haritanın konstrüksiyonu veya ayak sistemi paslanmaz malzemeden üretilmekte olup devrilmeme özelliğine sahiptir.

GÖRME ENGELLİ SESİLİ YÖNLENDİRME SİSTEMLERİ

Hastane, Üniversite, Okul, Otel, AVM, Adliye, Metro İstasyonu Binalarda Yangın veya Acil durumda insanların acil bina tahliyesi için konmuş Acil Çıkış EXIT yön tabelaları ile çıkışlara yönlendirilir. Engelli yasası gereği erişilebilir binalar T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın 20.07.2013 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan 28713 sayılı "ERİŞİLEBİLİRLİK İZLEME VE DENETLEME YÖNETMELİĞİ" nin EK-1 BİNALAR İÇİN ERİŞİLEBİLİRLİK İZLEME VE DENETLEME FORMU" nun 121.sayfa J:ACİL DURUM VE BİNA TESİSATI" maddesindeki yönetmeliğine göre görme engelli bireylerin acil durumlarda acil çıkışlara yönlendirecek kolayca fark edilebilir ışıklı ve sesli yönlendirme işaretlerine konulması zorunludur.

BRAİLLE ASANSÖR KULLANIM TALİMATI

- Kabartmalı Latin ve Braille alfabesi olarak yazılmaktadır.
- Ürün PVC veya pleksiglass malzemeden üretilmektedir.
- Üzerinde asansör kullanım talimatı yazmaktadır.
- İnsan sağlığına uygun malzemeden üretilmektedir.
- A4 boyutunda veya 25*40 cm veya istenilen ölçülerde üretilmektedir.

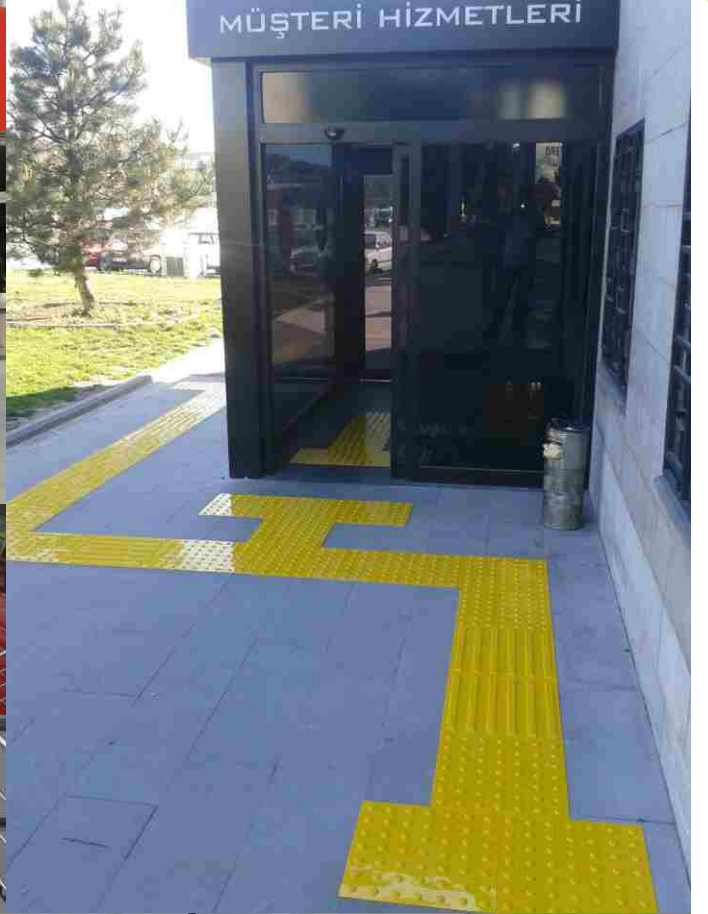
BRAİLLE KABARTMALI YÖNLENDİRME TABELASI

- Kabartmalı Latin ve Braille alfabesinden oluşmaktadır.
- Hem görme engelliler hem de görme engeli bulunmayanlar tarafından hissedilebilir.
- Ürün içeriğindeki malzeme insan sağlığına uygundur.
- 15*15 cm veya 13*25 cm veya istenilen ebatlarda üretilmektedir.
- Bay WC, Bayan WC, Engelli WC, Danışman, Asansör vb. mevcuttur.

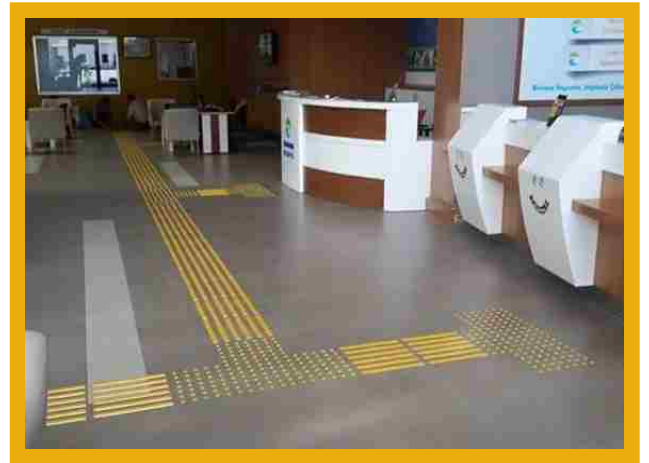
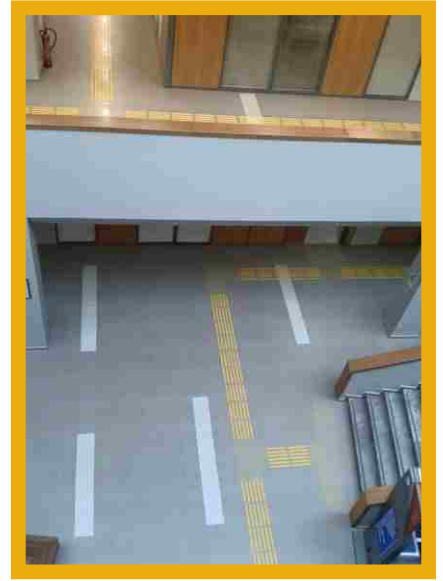
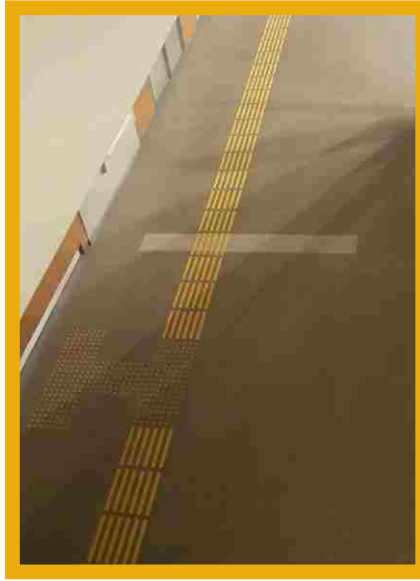
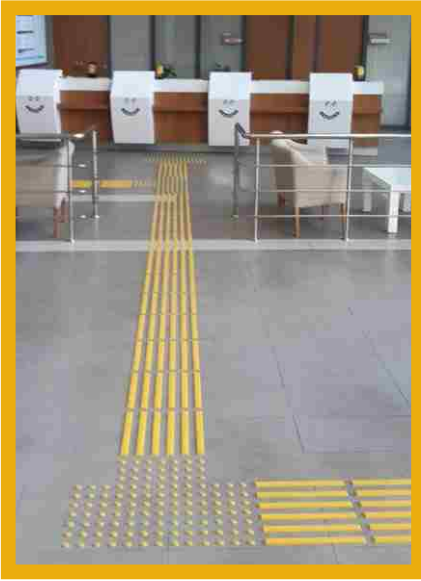

ACİL BUTON

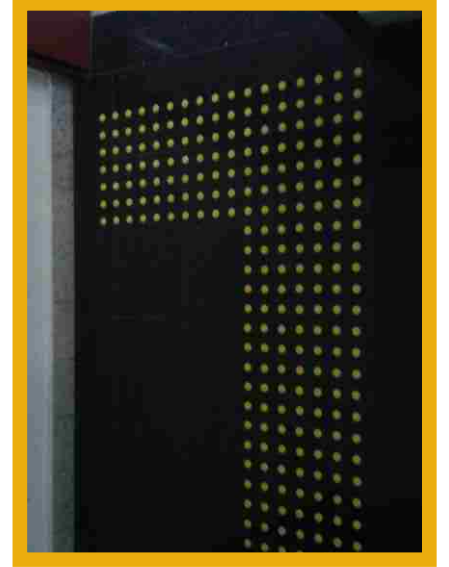
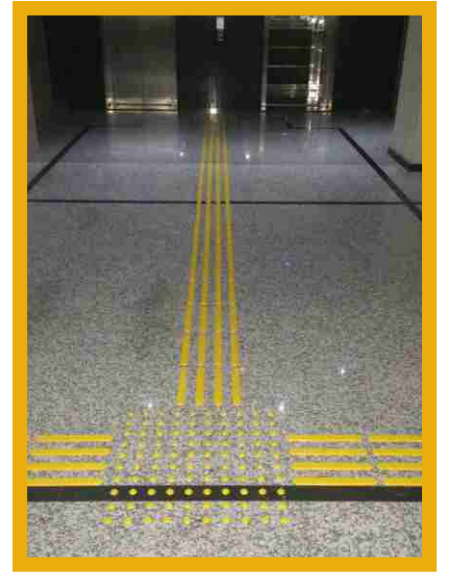
- Çalışmada ipin çekilmesi ile çağrı sesi başlamaktadır.
- İpin boyu 70 cm Olup üzerinde " ACİL DURUMDA İPİ ÇEKİNİZ." ibaresi bulunmaktadır.
- Rutubetli alanda kullanıma uygundur.
- Hijyenik açıdan pil mebran etiketi çıkarılmadan değiştirilme özelliği mevcuttur.

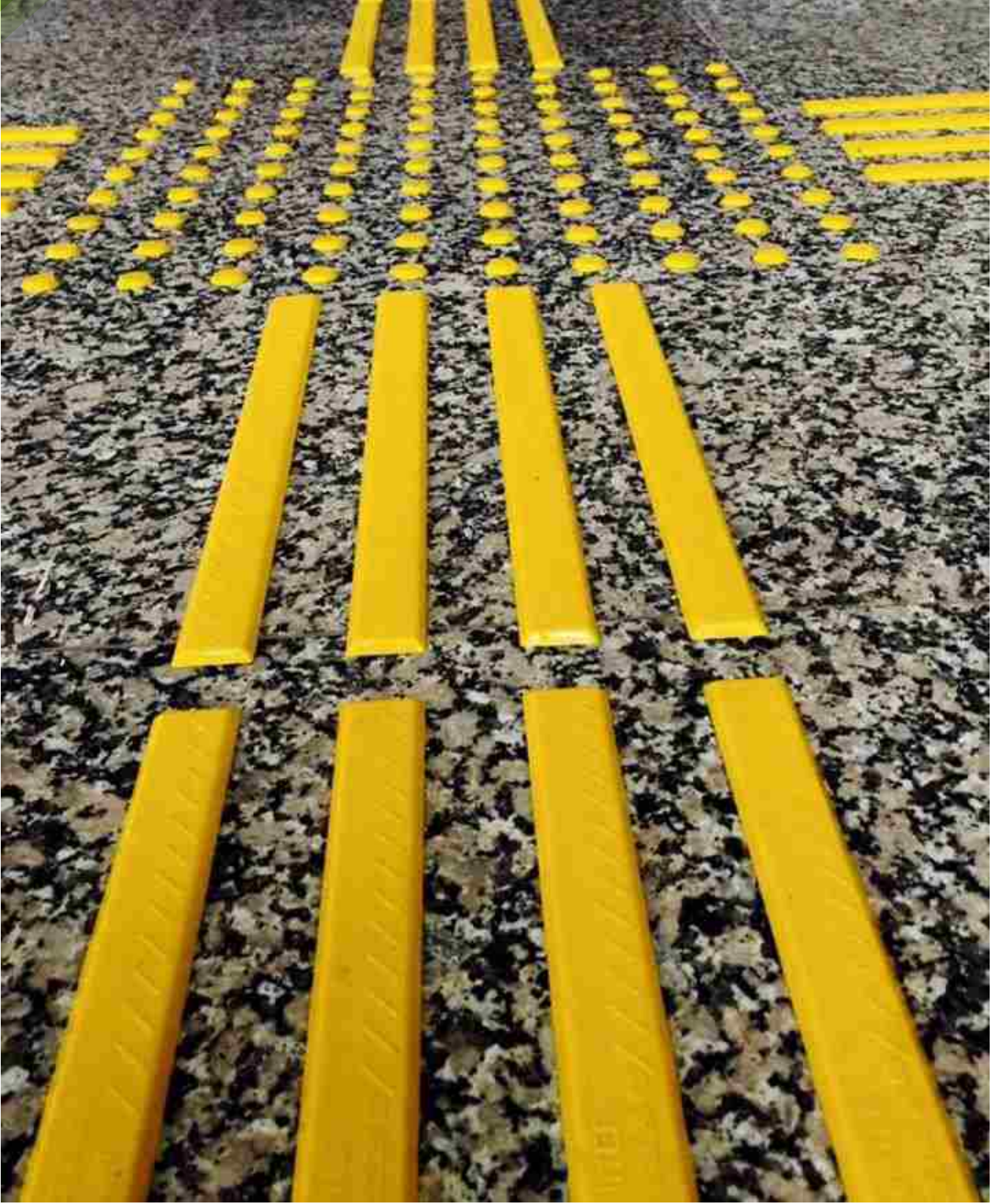
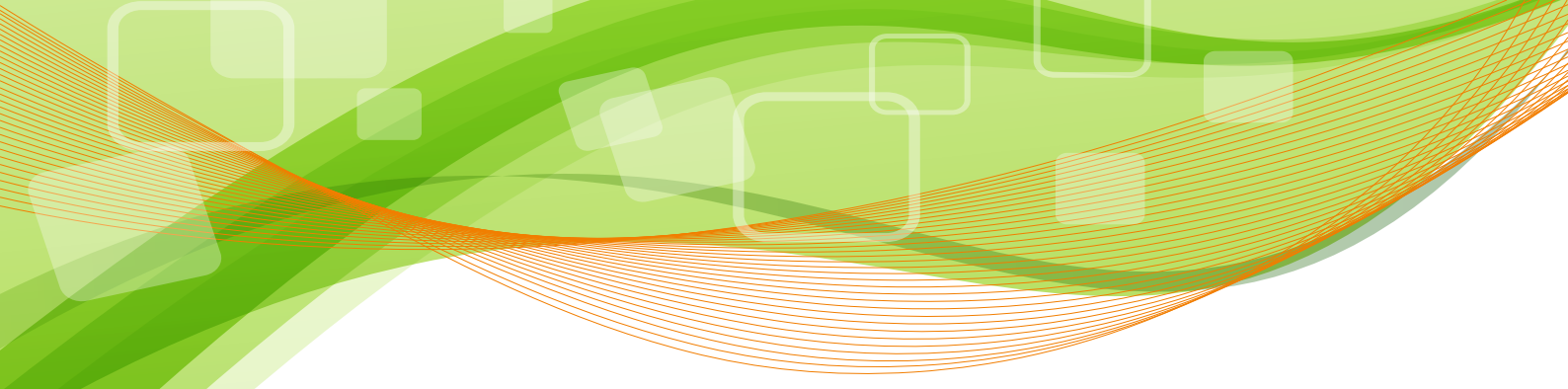

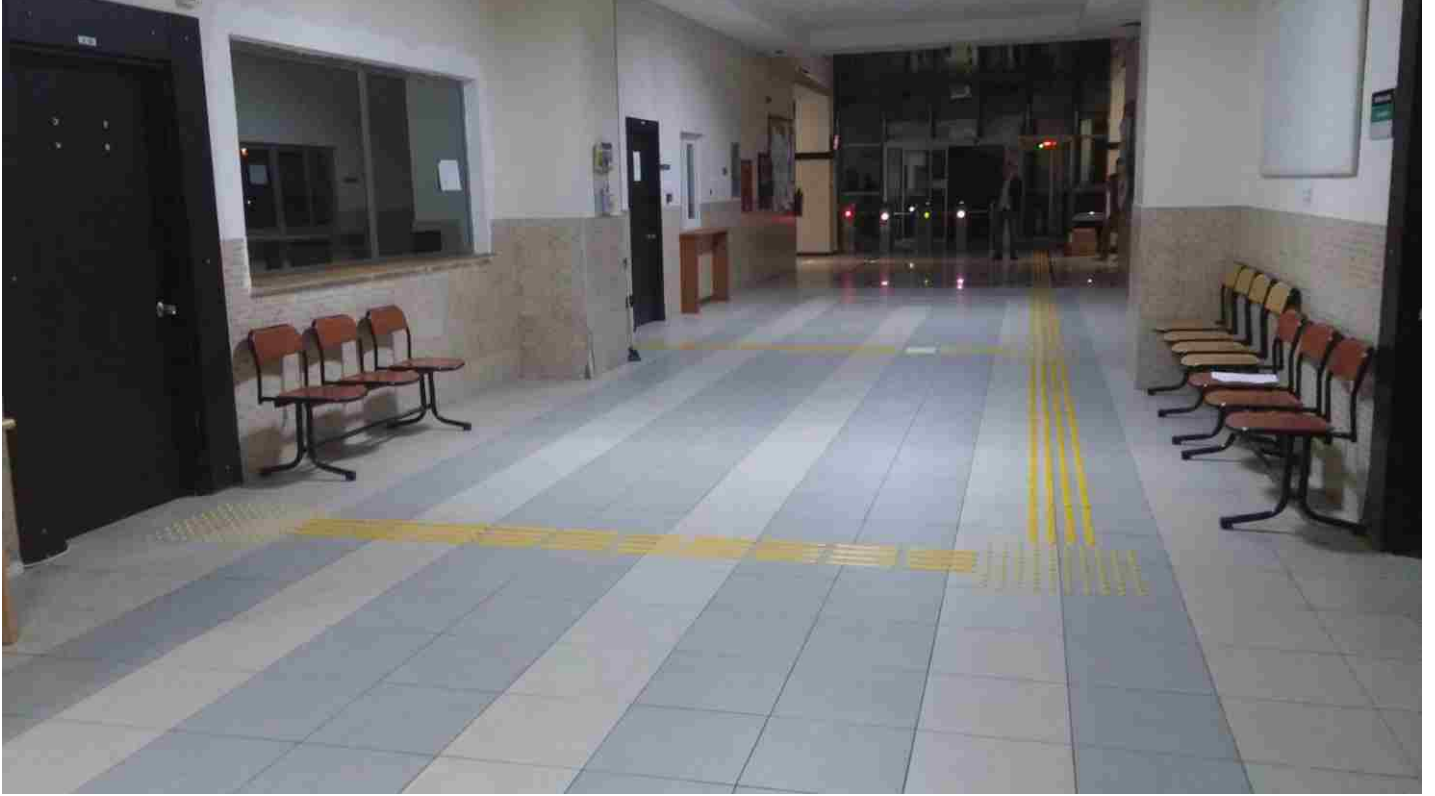
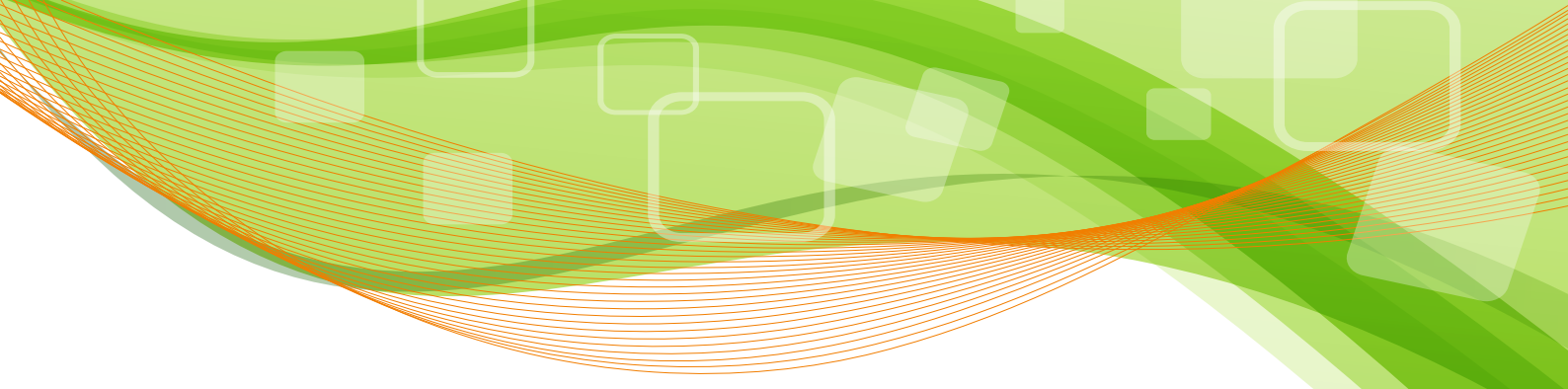
HİSSEDİLEBİLİR YÜZEY TABANSIZ UYGULAMA ÖRNEKLERİ

HİSSEDİLEBİLİR YÜZEY TABANSIZ UYGULAMA ÖRNEKLERİ

Anbar Mh. Demirciler San. Sit.
22. Cd. No: 69 Melikgazi KAYSERİ

☎ +90.352 222 26 52

☎ +90.352 222 26 42

🌐 www.uniteryuzey.com

✉ uniter@uniteryuzey.com